

Pestprotocol Osdorpse Montessorischool

Inhoud

A. Inleiding

A.1 Maatregelen tegen pesten vanuit een positief pedagogisch klimaat

A.2 Begripsomschrijving

A.2.1 Lichamelijk

A.2.2 Mentaal

A.2.3 Isolatie

A.2.4 Ongelijkwaardigheid

A.2.5 Materieel pesten

A.2.6 Cyberpesten

A.2.7 Definitie van pesten

B. Uitgangspunten bij onze afspraken tegen het pesten

B.1 Pesten is een schoolaangelegenheid

B.2 De inspanningsverplichting

B.3 Stevig stelling nemen tegen pesten

B.4 De procedure

C. Maatregelen en procedure

C.1 Maatregelen om pesten te voorkomen

C.1.1 Groepsvorming en de Gouden weken

C.1.2 Ieder jaar weer onder de aandacht

C.1.3 Gesprekken in de groep

C.1.4. Zilveren weken

C.2 Maatregelen om pesten tegen te gaan

C.2.1 Gesprekken met de betrokken kinderen

C.2.2 Inschakelen IB voor advies

C.2.3 Gesprek met gepeste en ouders.

C.2.4 Gesprek met pester en ouders.

C.2.5 Gesprek met alle betrokkenen

C.2.6 Indienen in zorgteam

C.2.7 Begeleidingsplan

C.2.8 Zorgteam/Directie verwijst met verplichting tot begeleiding C.2.9 Acties

worden vastgelegd

C.2.10 Time-out, schorsing en verwijdering

D. Signalering: leerkracht, leerlingen en schoolcontactpersoon

D.1 Hulp aan het gepeste kind

D.2 Hulp aan de pester

D.3 Zwijgende middengroep en de meelopers

D.4 Hulp aan ouders

E. Regels vanuit het pestprotocol

E.1 Regels vanuit het pestprotocol.

A Inleiding

A.1 Maatregelen tegen pesten vanuit een positief pedagogisch klimaat

Over het algemeen delen wij in onze school dezelfde waarden: rekening houden met elkaar, verantwoordelijkheid dragen voor eigen gedrag, zorgvuldig omgaan met de omgeving; ze zitten diep in de Montessori pedagogiek verankerd. We delen ze schoolbreed, leven ze vóór en hebben daarom een preventieve werking op het pesten.

Op de Osdorpse Montessorischool willen we onze kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich evenwichtig en op een positieve wijze kunnen ontwikkelen. Wij vinden het belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben waar leerkrachten, kinderen en ouders op kunnen terugvallen wanneer dat nodig is.

Pesten voorkomen we door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat dan ook in eerste instantie de aandacht naar uit. Wij bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in een prettige werksfeer in de klas en op het plein. In veruit de meeste gevallen lukt dit ons door positief gedrag vóór te leven, aan te bieden en te onderhouden, maar soms is het gewenst om duidelijke afspraken met de kinderen te maken. Dat het niet altijd als vanzelfsprekend wordt ervaren, geeft aan dat we het kinderen moeten leren en daar dus energie in moeten steken. Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen met elkaar moeten leren omgaan.

Dat leerproces verloopt meestal vanzelf goed, maar het kan ook voorkomen dat een kind systematisch door andere kinderen wordt gepest. Dan kan een kind zodanig in conflict komen met zijn schoolomgeving, dat de ongeschreven regels van de leerkracht niet meer voldoende de veiligheid bieden en daarmee de gewenste ontwikkeling onderbreken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat wij erkennen dat er een probleem in een groep is dat een structurele aanpak nodig heeft. In een klimaat waarin het pesten gedoogd wordt, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid ernstig aangetast.

Voor de Osdorpse Montessorischool is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. We hebben vastgelegd hoe we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt iedereen duidelijkheid over de aanpak van dit ongewenste gedrag.

Op de website van de school is het pestprotocol te vinden.

A.2 Begripsomschrijvingen

Pesten gebeurt opzettelijk om schade toe te brengen. Bij pesten is er sprake van een ongelijke of als ongelijk ervaren machtsverhouding tussen pester en gepeste.

A.2.1. Lichamelijk: Grenzen overschrijden bij stoei - en vechtgedrag.

A.2.2. Mentaal: Grenzen overschrijden bij dwang en machtssituaties

A.2.3. Isolatie: Bewust uitsluiten van gezamenlijke activiteiten.

A.2.4. Ongelijkwaardigheid: Bij pesten is er sprake van ongelijkheid. Zowel 'lichamelijk' als 'mentaal' gaan de sterke tegen de minder sterke.

A.2.5. Materieel pesten: Het opzettelijk beschadigen, stelen of vernielen van andermans bezittingen.

A.2.6. Cyberpesten: Via social media grenzen overschrijden door middel van bijvoorbeeld schelden, foto's doorsturen, nare berichten sturen of stoken in groepen.

A2.7. Definitie van pesten

Het specifieke van pesten zit 'm in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

B. Uitgangspunten bij onze afspraken tegen het pesten

B.1. Pesten is een schoolaangelegenheid

Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat een probleem op onze hele school zowel voor de leerkrachten als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen.

B.2. Inspanningsverplichting

De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd.

B.3. Stevig stelling nemen tegen pesten

Leerkrachten moeten tijdig inzien en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De verantwoordelijkheid blijft ten allen tijde liggen bij de school.

B.4. Procedure

Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen weer optreedt, voert de school een vaste procedure uit. Lees hiervoor onderdeel C. Maatregelen en procedure.

C. Maatregelen en procedure:

C.1 Maatregelen om pesten te voorkomen

C1.1.: Groepsvorming en de Gouden Weken

Aan het begin van het schooljaar besteden we extra aandacht aan hoe je met elkaar omgaat. Dit doen we volgens het principe van de Gouden Weken zoals deze in het boek van Boaz Bijleveld staat beschreven. Hieronder een beschrijving van hoe dat in zijn werk gaat.

Groepsvorming bestaat uit vijf fasen die een groep in ongeveer zes weken doorloopt. Na deze weken zijn de rollen, normen en waarden grotendeels bepaald voor de rest van het jaar. Boaz Bijleveld beschrijft in zijn boek 'De Gouden Weken 2.0' hoe dat werkt en waarom. Na elke zomervakantie, bij

elke nieuwe leraar, vindt er weer een nieuwe groepsvorming plaats. Ook gaandeweg het schooljaar kan er een nieuw groepsvormingsproces ontstaan, als er bijvoorbeeld nieuwe leerlingen komen. De fasen zijn:

Forming: oriënteren

Leerlingen leren elkaar kennen, de groep zoekt naar veiligheid en structuur.

Storming: presenteren

De verhouding tussen leerlingen wordt duidelijker, wie is er een leider, wie een volger?

Norming: normeren

De regels, waarden en normen van de groep worden bepaald. Iedereen krijgt een eigen taak in de samenwerking.

Performing: presteren

De groep wordt een team en is klaar voor samenwerking. Er zijn ongeschreven regels waar iedereen zich aan houdt.

Reforming: evalueren

Het einde van het jaar of periode is in zicht. Dit afscheid geeft weer een nieuwe groepsdynamiek, denk bijvoorbeeld aan het afscheid in groep 8.

C.1.2. Ieder jaar weer onder de aandacht

Ieder jaar wijst de leerkracht op het pestprotocol. Het onderling plagen en pesten wordt benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 1 t/m 8.

C.1.3. Gesprekken in de groep

Als de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt hij of zij nadrukkelijk aandacht aan pestgedrag in een groepsgebesprek.

C.1.4. Zilveren weken

Na de kerstvakantie kan met name de fase van storming weer zorgen voor onrust in de groep. Je bent dan met de klas in de Zilveren weken beland. Dit is een goed moment om extra aandacht te besteden aan de sfeer in de klas.

C1.5. Sociogrammen

Met behulp van het programma Sometics is het mogelijk om een aantal keer per jaar een sociogram in te vullen met de klas. Hiermee krijg je inzicht in de sociale relaties binnen de groep. Voor meer informatie zie www.sometics.nl

C.2 Maatregelen om het pesten tegen te gaan.

C.2.1. Gesprek met de betrokken kinderen.

Als er sprake is van incidenten met betrekking tot pestgedrag wordt dat met de betrokken kinderen besproken door de leerkracht van het kind. Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het ParnasSys van zowel de pester als het gepeste kind.

C.2.2. Leerkracht vraagt hulp aan IB over casus

Indien de leerkracht er niet uitkomt met de betrokken kinderen kan er advies gevraagd worden aan de Intern Begeleider. Hij of zij kan advies en raad geven om het probleem op te lossen.

C.2.3: Gesprek met gepeste en ouders

Mocht de leerkracht en de Intern Begeleider er samen niet uitkomen, dan worden de gepeste en de ouders van de gepeste uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek bedenken wij samen oplossingen en halen wij ruis weg. We houden regelmatig contact/korte lijntjes.

C.2.4: Gesprek met pester en ouders

Indien het nodig is en het probleem nog niet opgelost is, worden pester en de ouders van de pester uitgenodigd voor een gesprek. Hierin wordt besproken welke acties er ingezet moeten worden om het probleem op te lossen.

C.2.5: In gesprek met alle betrokkenen

Mocht het probleem nog steeds niet opgelost zijn, nodigt de leerkracht alle betrokkenen uit om samen in gesprek te gaan om het probleem met elkaar te bespreken.

C.2.6: Indienen in zorgteam

Er wordt besproken welke extra begeleiding er in de klas en eventueel buiten de klas extra nodig is voor zowel pester als gepeste om de situatie te verbeteren.

C.2.7. Begeleidingsplan

Interne begeleider, een lid van het zorgteam en de leerkracht roepen ouders op om het begeleidingsplan te bespreken. In het begeleidingsplan staat wat er in de klas gaat gebeuren en ook staan er eventueel acties voor in de school en eventuele gevolgen als het gedrag zich blijft herhalen.

C.2.8. Zorgteam/Directie verwijst met verplichting tot begeleiding

Indien het gedrag niet verbetert kan er een verwijzing plaatsvinden naar het maatschappelijk zorgsysteem in de richting van de afdeling jeugdzorg van de G.G.D., OKT of andere instanties

C.2.9. Acties worden vastgelegd

Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in het digitale kindvolgsysteem van de school en wel die van de zorgprocedure.

C.2.10. Time out, schorsing en verwijdering

Als het gedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert en/of de ouders van het kind niet voldoende meewerken om het probleem ook aan te pakken, kan de directeur overgaan tot bijzondere maatregelen. Dit zijn: time-out van de pester ; een tijdelijke uitsluiting van het bezoek van de school (schorsing) met een maximum van drie dagen. Uiteindelijk kan de directie besluiten tot het inzetten van een procedure tot verwijdering zoals omschreven in de schoolgids en het schoolplan.

D. Signalering: leerkracht, leerlingen, schoolcontactpersoon

Eigen waarneming van de leerkracht, melding van leerlingen kunnen wijzen op pestgedrag in de groep.

Als bij het signaleren van een pestprobleem de leerling dit niet aan de leerkracht durft te vertellen, kan een kind naar de schoolcontactpersoon. Deze schoolcontactpersoon, voor de kinderen, koppelt het probleem vervolgens terug naar de direct betrokken leerkracht en eventueel het zorgteam van de school. Geheimhouding van dit probleem moet bij deze terugkoppeling gewaarborgd zijn.

De leerkracht heeft een zeer belangrijke rol. De leerkracht zal helder en duidelijk moeten maken moet maken dat dit ongewenste gedrag volstrekt niet geaccepteerd wordt. De leerkracht biedt in eerste instantie de gepeste leerling bescherming, spreekt zwaar en ernstig met de pester en zijn ouders.

D.1 Hulp aan het gepeste kind:

De begeleiding van het gepeste kind is belangrijk. Het kind is slachtoffer en heeft recht op zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen is het belangrijk om de ervaringen bespreekbaar te maken. Dit kan gebeuren door:

- Gesprekken met de groepsleerkracht en eventueel schoolcontactpersoon. Bij het volgen van ontwikkelingen is het van belang naast incidentele momenten ook vaste momenten van gesprek in te bouwen waarin het kind gevraagd wordt naar de gewenste vooruitgang. Deze momenten worden vastgelegd in het dossier van het kind.
- Gesprekken met ouders van gepeste leerling. Het is van belang dat er enkele gesprekken in worden gepland om de gewenste vooruitgang te monitoren.

D.2 Hulp aan de pester:

De pesters hebben ook recht op hulp, zij zijn niet in staat om op een wijze die past bij de school om te gaan met anderen en hebben daar onze professionele hulp bij nodig. Die hulp kan bestaan uit de volgende activiteiten:

- Een gesprek waarbij wordt aangegeven welk gedrag er niet wordt geaccepteerd op school op het gebied van pesten. Het is net zo belangrijk om aan de pester uit te leggen welk gedrag er wel gewenst is. Het gesprek wordt vastgelegd in het dossier van de leerling.

Een duidelijke afspraak voor een vervolgesprek op termijn waarbij het eerste gesprek geëvalueerd kan worden ongeacht de ontwikkelingen en welke consequentie er zal volgen indien het pestgedrag toch weer voorkomt.

- Pestgedrag wordt binnen het team van de school gemeld zodat al het personeel alert kan reageren.
- De ouders worden geïnformeerd van zowel de pester als het gepeste kind over de voortgang en de ingezette begeleiding voor de pester..
- Van alle gesprekken met de pester en /of ouders worden verslagen gemaakt.
- Als het pestgedrag blijft voortduren roept de school de hulp in van het OKT voor eventuele extra begeleiding..

D.3 De zwijgende middengroep en de meelopers.

De zwijgende middengroep en de meelopers zijn belangrijk bij de aanpak van het probleem. Als de groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben kinderen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep en meelopers zijn eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de leerkracht, maar ook door de ouders. Het is belangrijk dat er in de klas aandacht wordt besteed aan het verantwoordelijkheid nemen voor het welzijn van alle kinderen in de klas. Leerlingen moeten er met elkaar voor zorgen dat iedereen zich goed voelt en dus ook hier in indien nodig voor elkaar komen.

D.4 Hulp aan de ouders

Voor de ouders van het gepeste kind is het van belang dat de school ernst maakt met de aanpak van het pesten. Met de ouders van het gepeste kind zal overleg zijn over de aanpak en de begeleiding van hun kind. De ouders van de pesters moeten absoluut op de hoogte zijn van wat er met hun kind gebeurt. Zij hebben er recht op te weten dat hun kind in sociaal opzicht bepaald zorgwekkend gedrag vertoont dat dringend verbetering behoeft.

E. Regels vanuit het pestprotocol

E.1 Regels vanuit het pestprotocol

1. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
2. Iedereen mag meedoen met activiteiten.
3. Je vraagt altijd toestemming om aan de bezittingen van een ander kind te mogen komen.

4. Je spreekt elkaar aan op de manier zoals deze voorgeleefd wordt door leerkrachten.
5. Eerst zelf de ruzie oplossen, daarna melden bij de leerkracht.
6. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan iemand die je vertrouwt in school.
7. Als je gepest wordt, dan praat je er thuis en op school over.